

6. Гончаренко А. В. Еволюція міжнародної політики США щодо В'єтнаму // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2017. Вип. 48. С. 304-307.
7. Зусманович Д. Советско-американские отношения и война во Вьетнаме. Москва: Алгоритм, 2016. 240 с.
8. Иванов В.В. Политика США в отношении Республики Вьетнам в 1973-1975-х гг. как один из факторов падения режима Нгуен Ван Тхьеу // Псковский военно-исторический вестник. 2016. Вып. 3. С. 131-140
9. Индокитайские войны. Сборник документов / Сост. Д.В. Кузнецов. Благовещенск: Благовещенский государственный педагогический университет, 2017. 648 с.
10. Кемерон Е., Кристофер Г. Охорона психічного здоров'я військово-вслужбовців : Оновлення накопиченого досвіду / Пер. з англ. Н. Семигіна. Офіс Генерального хірурга армії США Церква Фоллз, штат Вірджинія Інститут Бордена Форт Детрік, Меріленд, 2011. 54 с.
11. Киссинджер Г. Дипломатія / Пер. В. В. Львова. Москва: Научно-издательский центр «Ладомир», 1997. 824 с.
12. Козицький А.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918-1999 рр.) Львів : Афіша, 2000. 159 с.
12. Павко А. Значення зовнішньополітичної «доктрини Ніксона» для реалізації стратегічних завдань американської дипломатії // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2016. Вип. 39. С. 26-45
13. Підберезних І. Є. Розвиток відносин між США і В'єтнамом: сучасний стан, напрямки, перспективи // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2012. Вип. XXXIV. С. 242-247
14. Худолій А. О. Публічний дискурс у зовнішньополітичній діяльності президентів США (1945 - 2012 рр.): Автореф. дис. на здобуття наук. ст. докт. політ. наук. Острог, 2013. 44 с.

REFERENCES

1. Akimov M. Crime of the USA Moscow: AST, 2013. 608 p.
2. Bogatur AD, Averkiy VV. History of International Relations 1945-2008: Textbook. a manual for university students. Moscow: Aspect Press, 2010. 520 p.
3. A.A. Bayramkulova US Military and Political Expansion in Vietnam: 1950-1975 The dissertation author's abstract on competition of a scientific degree by Cand. ist. Simferopol, 2005. 248 p.
4. The wars of the second half of the twentieth century / Aut. A. N. Gordienko. Minsk, 1998. 544 p.
5. Godlevsky M. Power and non-power tools in US foreign policy in the 1950-1960's // American History and Politics. 2016. № 1. S. 168-175
6. Goncharenko A.V. The evolution of US international policy toward Vietnam // Scientific works of the History Department of Zaporizhzhya National University. 2017. Vol. 48. P. 304-307.
7. Zusmanovich D. Soviet-American Relations and the Vietnam War, Moscow: Algorithm, 2016. 240 p.
8. Ivanov V.V. US policy towards the Republic of Vietnam in the 1973-1975's. as one of the factors in the fall of the Nguyen Wang Thieu regime // Pskov Military-Historical Bulletin. 2016. Issue. 3. P. 131-140
9. The Indo-Chinese Wars. Collection of documents / Comp. D.V. Blacksmiths. Blagoveshchensk: Blagoveshchensk State Pedagogical University, 2017. 648 p.
10. Cameron E., Christopher G. Mental Health Care of Servicemen: An Update on Experience / Per. from English. N. Semigina. Office of the Surgeon General of the US Army Falls Church, Virginia Borden Institute Fort Detrick, Maryland, 2011. 54 p.
11. Kissinger G. Diplomacy / Trans. VV of Lviv. Moscow: Ladomir Research and Publishing Center, 1997. 824 p.
12. Kozitsky A.M. Recent History of Asia and Africa (1918-1999) Lviv: Poster, 2000. 159 p.
13. Pavko A. The Importance of Nixon's Foreign Policy Doctrine for the Implementation of Strategic Tasks of American Diplomacy // Visnyk of Lviv National University. International Relations Series. 2016. Vyp. 39. P. 26-45
14. I. Podberezny. Development of US-Vietnam Relations: Current State, Directions, Prospects. 2012. Iss. XXXIV. S. 242-247
15. Khudoliy A.A. Public discourse in the foreign policy activities of the US presidents (1945 - 2012): Author's abstract. diss. for the sciences. Art. doc. flight. of sciences. Ostroh, 2013. 44 p.

УДК 327(73:5-15)“1989-1993”

Самотуга Юлія,
студентка ННІ історії та філософії
СумДПУ імені А.С. Макаренка,
м. Суми, Україна

США ТА БЛИЗЬКОСХІДНА КРИЗА 1956 РОКУ

У статті аналізуються дії Сполучених Штатів Америки щодо врегулювання Суецької кризи 1956 року.

Ключові слова: США, Суецька криза, війна, конфлікт, арабо-ізраїльське протистояння, Східний блок.

Самотуга Ю. США и Ближневосточный кризис 1956 г.

В статье анализируются действия Соединенных Штатов Америки по урегулированию Суецкого кризиса 1956 года.

Ключевые слова: США, Суецкий кризис, война, конфликт, арабо-израильское противостояние, Восточный блок.

Samotuga J. The United States and the Middle East Crisis of 1956

The article analyzes US actions to resolve the 1956 Suez Crisis.

Key words: US, Suez crisis, war, conflict, Arab-Israeli confrontation, Eastern bloc

Постановка проблеми: Проблема врегулювання близькосхідного конфлікту займала важливе місце в міжнародних відносинах після Другої світової війни і продовжує займати до цього часу. Починаючи з 1948 року на Близькому Сході не припиняються конфлікти, які забирають багато життів. Неврегульованість цієї ситуації несприятливо впливає на розвиток країн регіону. Відсутність політичного врегулювання створює сприятливі умови для нових зіткнень ворогуючих сторін. Арабо-ізраїльський конфлікт отримав розвиток і в сучасній системі міжнародних відносин. Одним із етапів Близькосхідної кризи є Суецька криза 1956 р.

Суецька криза 1956 р. стала однією з перших міжнародних конфліктів на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни. Вона визначила розстановку сил у регіоні.

Аналіз актуальних досліджень. Проблематиці, пов'язаній з зовнішньою політикою країн, які приймали участь у Суецькій кризі 1956 р., її виникненню та врегулюванню займалися багато як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Суецьку кризу 1956 року досліджували такі вчені І. І. Жигалов [7], П. Т. Кушнір [9], М. Я. Пелипась [10], Л. В. Стрільчук, Ю. А. Оксамитний [13] та ін. Зокрема, В. Бузань [2; 3; 4] у своїх працях висвітлює політику США щодо арабо-ізраїльського конфлікту за президентства Д. Ейзенхауера. В. П. Румянцев [11; 12] характеризує політику уряду Д. Ейзенхауера у зв'язку з Суецькою кризою 1956 р., тощо.

Метою статті є дослідити дії США щодо врегулювання близькосхідної кризи 1956 р.

Виклад основного матеріалу. Світова спільнота протягом багатьох років докладає значних зусиль для врегулювання арабсько-ізраїльського конфлікту. Останнім часом на Близькому Сході знову загострилося протистояння між ізраїльтянами та палестинцями. Для деескалації поточної ситуації й подальшого врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту потрібно поживити близькосхідний мирний процес. США завжди відігравали провідну роль у врегулюванні близькосхідного конфлікту [4, с. 139].

У політиці Сполучених Штатів Америки на Близькому і Середньому Сході після Другої світової війни одне з ключових місць займав Єгипет. Увага американської дипломатії до Єгипту пояснювалася роллю цієї країни в арабському світі, її стратегічним розташуванням та економічним потенціалом. У перші повосенні роки керівництво США здійснювало активні, але безуспішні спроби залучити Єгипет до реалізації своїх військово-політичних задумів. Сполучені Штати розраховували зробити з Єгипту одну з опор своєї близькосхідної політики. Досягненню цієї мети багато в чому заважали і дії керівництва Єгипту на чолі з Г. А. Насером, що використовував з середини 1950-х рр. практику гри на протиріччях США і СРСР. Недопущення посилення позицій Радянського Союзу на Близькому і Середньому Сході стало однією з головних завдань американської дипломатії [111, с. 144].

Сполучені Штати, які в фіналі Суецької кризи відіграли роль головного миротворця, доклали значних зусиль до його виникнення. Можна сказати, що війна в жовтні 1956 року на Синайському півострові і її завершення стали однією з тих традиційних надалі для Америки операцій зі створення вигідної їй кризи і отримання політичних і економічних дивідендів при її вирішенні. По суті, саме позиція Америки зіграла роль детонатора в розвитку ситуації з ідеєю націоналізації Суецького каналу Єгиптом [1, с. 12].

США підтримали резолюцію Генеральної Асамблеї ООН про поділ Палестини на арабську та єврейську державу та визнали новостворену державу Ізраїль. Напередодні арабсько-ізраїльських війн США намагалися переконати учасників близькосхідного протистояння не вдаватися до силового варіанту розв'язання існуючих проблем та спробувати врегулювати конфлікт дипломатичними методами [3, с. 100].

В 1953 р. президентом США став Д. Ейзенхауер, а державним секретарем – Д. Даллес. Нова американська адміністрація почала значно більше уваги приділяти Близькому Сходу. США поставили за мету перешкоджати розширенню сфери впливу СРСР у цьому регіоні, поліпшити відносини з арабськими країнами, врегулювати арабо-ізраїльський конфлікт. Адміністрація Д. Ейзенхауера вирішила дотримуватися неупередженої та рівновіддаленої позиції щодо обох сторін цього конфлікту [4, с. 139].

Президент Єгипту Г. Насер протягом багатьох років планував спорудити дамбу на р. Ніл неподалік від м. Асуан. Але Єгипет не міг власним коштом реалізувати даний проект і потребував зовнішньої фінансової допомоги. Адміністрація Д. Ейзенхауера вважала, що участь США в фінансуванні будівництва Асуанської дамби і посередництво у врегулюванні арабо-ізраїльського конфлікту буде сприяти налагодженню американо-єгипетських відносин. США планували добитися мирного врегулювання конфлікту між Єгиптом та Ізраїлем. Державний секретар Дж. Даллес 26 серпня 1955 р. презентував проект мирного врегулювання відносин між Єгиптом і Ізраїлем, що дістав назву «план Альфа» [5, с. 5].

Арабські країни та Ізраїль проігнорували американські мирні пропозиції. Сторони конфлікту не хотіли йти на взаємні компроміси. Вздовж лінії перемир'я періодично відбувалися збройні сутички. Ситуація загалом залишалася напруженою. Американська розвідка попереджала, що угода про продаж радянської зброї Єгипту може ускладнити або взагалі заблокувати реалізацію «плану Альфа». Втім, керівництво США вирішило не відступати від мети. В листопаді 1955 р. США запропонували Ізраїлю поступитися частиною пустелі Негев для

створення сухопутного коридору між Йорданією та Єгиптом. Ізраїль категорично відмовився йти на будь-які територіальні поступки [4, с. 142].

Спроби США за допомогою дипломатичних методів добитися підписання мирної угоди між Єгиптом і Ізраїлем не увінчалися успіхом. Обидві сторони конфлікту не мали бажання йти на поступки [5, с. 5].

Після провалу «плану Альфа» США змінили політику щодо Єгипту. В березні 1956 р. Д. Ейзенхауер затвердив «план Омега», який передбачав запровадження економічного і політичного тиску на Єгипет, а також визначав шляхи можливої політичної та дипломатичної ізоляції цієї країни [3, с. 143].

Адміністрація Д. Ейзенхауера намагалася продемонструвати Г. Насеру, що він не може одночасно співпрацювати з СРСР і користуватися режимом найбільшого сприяння з боку США [5, с. 5].

Д. Ейзенхауер обіцяв Г. А. Насеру американську фінансову і технічну допомогу в будівництві Асуанської греблі. Але коли Г. А. Насер визнав уряд червоного Китаю і закупив зброю у Чехословаччині, адміністрація взяла свою обіцянку назад і відмовилася фінансувати будівництво греблі. Реакція Г. А. Насера була швидкою: 26 липня він націоналізував Суецький канал, що належав англійській компанії, встановив контроль над його експлуатацією, заявивши, що отриманий прибуток піде на фінансування спорудження греблі [7, с. 124].

26 липня 1956 Г. А. Насер оприлюднив декрет про націоналізацію франко-британської «Компанії Суецького каналу». У ньому говорилося, що власники акцій отримують компенсацію, а єгипетський уряд візьме на себе відповідальність за забезпечення умов конвенції 1888 р. про свободу судноплавства в каналі. Рішення про націоналізацію було законним, оскільки компанія була зареєстрована як єгипетське підприємство, хоча і була власністю іноземців (41% її акцій належали британському уряду, 52% – французькому) 1956 [2, с. 245].

Від американського керівництва, в особі, насамперед, президента Д. Ейзенхауера і державного секретаря Дж. Ф. Даллеса, потрібно було визначити програму дій, яка давала б можливість управляти конфліктною ситуацією і вирішити її з урахуванням глобальних і регіональних інтересів США. У ході зустрічі Даллеса з С. Ллойдом і К. Піно держсекретареві США вдалося досягти тимчасового компромісу з союзниками по НАТО. Він дав зрозуміти, що не виключає застосування сили, але в крайньому випадку і лише тоді, коли світовому співтовариству буде продемонстровано, що вичерпані інші заходи впливу на Г. А. Насера. За підсумками переговорів було зроблено заяву, в якій націоналізація компанії Суецького каналу була названа «захопленням», що дозволяло уряду Великобританії парировати звинувачення опозиції в нерішучості, посиляючись на необхідність координувати з США використання військових методів тиску на Єгипет. У заяві також пропонувалося обговорити статус каналу на міжнародній конференції. Однією з цілей, яку переслідував держсекретар США, виступаючи з ініціативою скликання міжнародної конференції, було втягнути Г. А. Насера в тривалі переговори і спробувати домогтися від нього поступок. Але в принципі ситуація залишалася відкритою і не виключала зняття частини претензій і з боку Великобританії і Франції [10, с. 399].

Реакція Лондона і Парижа на крок Г. А. Насера була надзвичайно бурхливою. Почалася підготовка до збройної інтервенції проти Єгипту. Ситуацією, що склалася поспішили скористатись правлячі кола, які з тривогою спостерігали за політикою Г. А. Насера. Вони усвідомлювали, що одним з основних положень програми арабського націоналізму є ліквідація Ізраїлю. Виходячи з цього, ізраїльський уряд запропонував свою участь у британсько-французькій інтервенції. Ініціатива Ізраїлю була прийнята. Домовленості про співпрацю Британії, Франції та Ізраїлю проти Єгипту були оформлені секретним тристороннім протоколом 24 жовтня 1956 р. [2, с. 246].

29 жовтня 1956 р. ізраїльська армія вторглася на територію Єгипту і почала просування до району Суецького каналу, Арабської затоки і сектора Газа. 30 жовтня уряди Великобританії і Франції пред'явили ультиматум Єгипту і Ізраїлю, в якому містилася вимога протягом 12 годин припинити збройні дії і відвести свої війська на 10 миль від Суецького каналу [12, 82].

31 жовтня союзні війська перейшли до прямих воєнних дій: авіація здійснила нальоти на військові бази в Каїрі та Порт-Саїді. Таким чином, Суецька війна, що тривала з 29 жовтня по 6 листопада, завершилася повним розгромом єгипетської армії та захопленням ізраїльтянами Синайського півострова і Сектора Газа [13, с. 161].

США не приймали прямої участі в конфлікті, тому що не хотіли зміцнювати позиції Англії та Франції, але їх симпатії були на боці агресорів. Така позиція США визначалася тим, що правлячі кола країни, зробивши ставку на неоколоніалізм щодо країн, що звільнилися, не хотіли викривати себе спільними збройними акціями зі старими колоніальними державами проти передових загонів національно-визвольного руху. Не можна скидати з рахунків і складність внутрішньополітичної ситуації в США. Найгостріший період передвиборної кампанії (вибори відбувалися 6 листопада) збігся з вирішальним етапом військової агресії проти Єгипту. Виборча кампанія показала величезну тягу американського народу до миру. Правлячі кола США змушені були враховувати миролюбні настрої широких мас. На політику США впливала і позиція європейських капіталістичних країн, серед яких не було одностайної підтримки колонізаторської політики Англії і Франції. У той же час Вашингтон з самого початку пильно стежив за діяльністю західноєвропейських країн. На засіданні комісії із закордонних справ 24 лютого 1956 року, присвяченому обговоренню становища на Середньому Сході, Д. Даллес заявив, що США вже протягом довгого часу спостерігають за ходом подій на Близькому Сході. Між

іншим, американський уряд побоювалося, що націоналізація компанії Суецького каналу послужить прецедентом щодо Панамського каналу [6, с. 74]. Під час Суецької кризи 1956 р Ейзенхауер прагнув залишатися поза конфліктом. Він відмовлявся продавати зброю і Ізраїлю, і арабам, але не хотів допускати туди росіян. США вимагали припинити агресію на Близькому Сході від своїх союзників. 2 листопада 1956 р. надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї ООН зажадала припинити військові дії, вивести з території Єгипту війська всіх трьох країн і відкрити Суецький канал [8, с. 376].

Зусилля держдепартаменту США в останні місяці 1956 р. були спрямовані на розробку умов і порядку виведення військ учасників агресії проти Єгипту. В уряді Сполучених Штатів вважали за необхідне здійснення, в першу чергу, евакуації англійських і французьких частин, за яким мало слідувати звільнення Ізраїлем окупованих ним територій Синайського півострова [13, с. 123]. США застосували політичний і фінансовий тиск, аби змусити країни агресорів негайно припинити бойові дії та вивести війська з Єгипту. 6 листопада 1956 р. Бойові дії припинились, а в грудні 1956 р. британсько-французькі війська було виведено з Єгипту. Ізраїль не поспішав залишати окуповані території Єгипту тому, що хотів отримати від США певні гарантії безпеки в обмін на виведення військ. США погрожували застосувати проти Ізраїлю економічні санкції та попереджали про можливе погіршення двосторонніх відносин. Американські дипломати висловили готовність підтримати резолюцію ООН про припинення урядової та приватної допомоги Ізраїлю [4, с. 144].

США наполегливо добивалися виведення ізраїльських військ з території Єгипту. Ізраїль хотів отримати від США певні гарантії в обмін на виведення своїх військ з Єгипту. США 17 лютого 1957 р. заявили, що гарантують Ізраїлю право вільного судноплавства через затоку Акаба і Тиранську протоку. Але Ізраїль не поспішав виводити свої війська з сектора Газа. 26 лютого 1957 р. США та Ізраїлю вдалося узгодити умови виведення ізраїльських військ з сектора Газа. Ізраїльські війська були повністю виведені з території Єгипту у березні 1957 р. [5, с. 7].

Зміни міжнародної обстановки значною мірою відбилися й на зовнішньо-політичному курсі світових лідерів. Вже в перші місяці після Суецької кризи президент США Ейзенхауер оголошує нову зовнішню політичну доктрину [9, с. 92]. 9 березня 1957 р. Конгрес США схвалив «доктрину Ейзенхауера», і Сполучені Штати спробували скористатися політичними і психологічними перевагами, які, на їхню думку, надавали їм виведення ізраїльських сил, для того щоб отримати підтримку цієї доктрини з боку якомога більшої кількості країн Північної Африки, Близького і Середнього Сходу [13, с. 134].

В основі цієї доктрини лежало прагнення Вашингтона заповнити «вакуум сили», який нібито утворився на Близькому Сході після невдачі трієстої акції проти Єгипту. Відзначаючи особливе значення для США Близького і Середнього Сходу, якому, за словами авторів документа, загрожувала Комуністична небезпека, доктрина Ейзенхауера-Даллеса передбачала надання широкої військової та економічної допомоги помірним режимам в цьому регіоні проти «агресії з боку будь-якої країни без санкцій конгресу» [2, с. 111].

Висновки. Отже, у період агресії показну політику «умиротворення» проводили США. Побоюючись підризу політичних і економічних позицій американських монополій на Близькому Сході, вони не ризикнули відкрито стати на бік агресорів і навіть внесли 2 листопада 1956 р. на засіданні ООН резолюцію, що засуджувала дії Англії, Франції та Ізраїлю в Єгипті. Проте подальші події показали, що США прагнули не до зміцнення миру на Близькому Сході, а до зміцнення панування держав-союзників, у тому числі і США у цьому районі. Американська сторона зайняла вичікувальну позицію в наданні допомоги уряду Г. Насера, що в умовах наростання загрози з боку Ізраїлю послужило каталізатором переорієнтації зовнішньополітичного курсу Єгипту на зближення з СРСР. Позиція США вплинула на агресорів, але американські миротворчі ініціативи не носили характеру загроз.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонов С. Канал раздора: что спровоцировало Суэцкий кризис в октябре 1956 года // *Русская планета*, 30 октября 2015. С. 12
2. Багатур А. Д., Аверкій В. В. *Історія міжнародних відносин 1945-2008* : Учеб. пособие. Москва: Аспект Пресс, 2010. 520 с.
3. Бузань В. Вплив холодної війни на процес формування та реалізації політики США щодо Арабсько-Ізраїльського конфлікту // *Американська історія та політика*. 2016. № 2. С.99-106
4. Бузань В. Політика США щодо арабсько-ізраїльського конфлікту за президентства Д. Ейзенхауера (1953-1961 рр.) // *Сторінки історії* : збірник наукових праць. 2016. Вип. 41. С. 138-149.
5. Бузань В. Суецька криза 1956 року в міжнародних відносинах // *Історія*. 2011. № 107. С. 4-7
6. Гренвилл Дж. *История XX века. Люди. События. Факты* / Пер. с англ. О.Суворов. Москва: «Аквариум», 1999. 896 с.
7. Жигалов И. И. Суэцкий кризис // *Вопросы истории*, 1976. № 5. С. 74
8. Карасова Т. А. Израиль и США. Основные этапы становления стратегического партнерства 1948-2014. Москва: «Аспекти-Пресс», 20015. 464 с.
9. Кушнір П. Т. *Історія миротворчої діяльності на Близькому Сході в 1945-2000 рр.* Донецьк, 2006. 150 с.
10. Пелипась М. Я. Суэцкий кризис 1956 года // *Холодная война. 1945-1963 гг.* Историческая ретроспектива: Сборник статей. Москва: Олма-прес, 2003. 640 с

11. Румянцев В. П. Американо-Египетские отношения в связи с созданием Объединенной Арабской Республики в 1958 г. // Уральское востоковедение. Вып.2. Екатеринбург: Изд-во Уральского государственного университета, 2007. С. 144-153.
12. Румянцев В.П. США, Великобритания, СССР и Суэцкий кризис 1956 г. : учеб. пособие. Томск : Издательский Дом ТГУ, 2018. 152 с.
13. Стрільчук Л. В., Оксамитний Ю. А. Суецька криза 1956 р. у світлі перебігу арабо-ізраїльського протистояння: витоки, еволюція, наслідки конфлікту // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. С. 156-162.

REFERENCES

1. Antonov S. The channel of discord: what triggered the Suez crisis in October 1956 // Russkaya planeta, October 30, 2015. P. 12
2. Bogatur A.D., Averkiy VV History of International Relations 1945-2008: Textbook. allowance. Moscow: Aspect Press, 2010. 520 p.
3. Buzan V. The Impact of the Cold War on the Formation and Implementation of US Policy on the Arab-Israeli Conflict // American History and Politics. 2016. № 2. P.99-106
4. Buzan V. US policy on the Arab-Israeli conflict under the presidency of D. Eisenhower (1953-1961) // Pages of history: a collection of scientific works. 2016. Vyp. 41. P. 138-149.
5. Buzan V. Suez crisis in 1956 in international relations // History. 2011. № 107. P. 4-7
6. Grenville J. History of the XX Century. People. Events. Facts / Trans. with English. O. Suvorov. Moscow: Aquarium, 1999. 896 p.
7. Zhigalov I.I. Suez crisis // Voprosy istorii, 1976. No. 5. P. 74
8. T.A.Karasova, Israel and the USA. Main stages of strategic partnership formation 1948-2014. Moscow: Aspects-Press, 20015. 464 p.
9. Kushnir P.T. History of peacekeeping in the Middle East in 1945-2000, Donetsk, 2006. 150 p.
10. Pelipas M. Ya. The Suez Crisis of 1956 // The Cold War. 1945-1963 Historical Retrospective: Collection of Articles. Moscow: Olma Press, 2003. 640 p
11. V.P. Rumyantsev, American-Egyptian Relations with the Establishment of the United Arab Republic in 1958, // Ural Oriental Studies. Issue 2. Ekaterinburg: Publisher of the Ural State University, 2007. pp. 144-153.
12. Rumyantsev VP US, UK, USSR and the Suez Crisis of 1956: textbook. allowance. Tomsk: TSU Publishing House, 2018. 152 p.
13. Strelchuk L.V., Velvet Y.A. Suez crisis of 1956 in the light of the Arab-Israeli confrontation: origins, evolution, consequences of conflict // Scientific Bulletin of the Lesya Ukrainka Volyn National University. Pp. 156-162.

УДК 373.5.016:94(100):94(410.1)''15/16''

Литвиновська Юлія,
студентка ННІ історії та філософії
СумДПУ імені А. С. Макаренка,
м.Суми, Україна

ВИВЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ АНГЛІЇ ЧАСІВ ПРАВЛІННЯ ЄЛИЗАВЕТИ I ТЮДОР В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ «ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ»

Стаття присвячена дослідженню методики викладання історії Англії часів Єлизавети I Тюдор в умовах сучасної середньої школи. В статті наголошено на найважливіших аспектах зовнішньої політики Єлизавети I, дано оцінку її зовнішньополітичній стратегії, вміщено найважливіші події, необхідні для засвоєння учнями на уроках всесвітньої історії.

Ключові слова: зовнішньополітична стратегія, епоха великих географічних відкриттів, Ост-Індійська компанія.

Литвиновская Ю.А. Изучение внешней политики Англии времени правления Елизаветы Тюдор в школьном курсе «Всемирная история». Статья посвящена исследованию методики преподавания истории Англии времен Елизаветы I Тюдор в условиях современной средней школы. В статье отмечены важнейшие аспекты внешней политики Елизаветы I, дана оценка её внешнеполитической стратегии, помещены важнейшие события, необходимые для усвоения учащимися на уроках всемирной истории.

Ключевые слова: внешнеполитическая стратегия, эпоха великих географических открытий, Ост-Индская компания.

Litvinovskaya Y.A. Studying the foreign policy of England during the reign of Elizabeth Tudor in the school course "World History". The article is devoted to the study of the teaching methods of the history of England of the times of Elizabeth I Tudor in modern high school. The article highlights the most important aspects of Elizabeth's foreign policy, assesses her foreign policy strategy, and places the most important events necessary for students to learn from the lessons of world history.